

การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนสองแบบต่อการปรับกับ
การคงอยู่ของพฤติกรรมในการทำงานของเต็กปัญญาอ่อน

นางสาว อมรากุล อินโชนนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

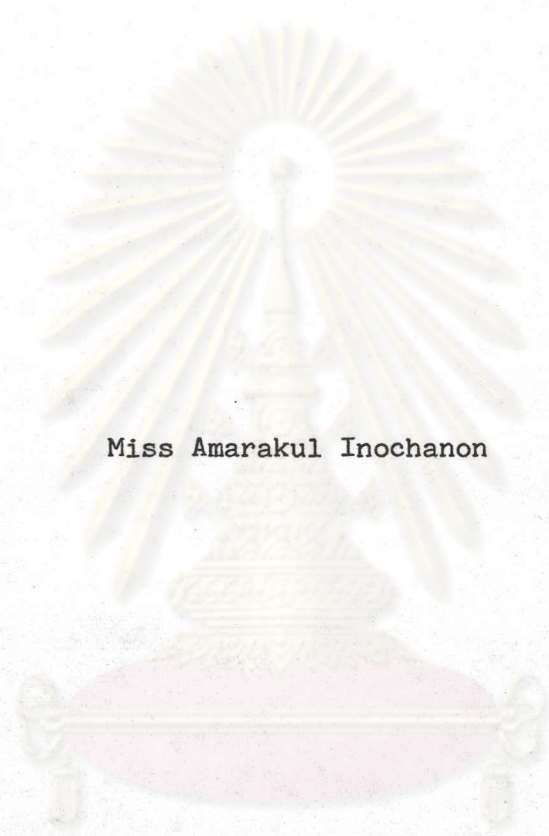
ISBN 974-567-301-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012176

i18220460

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF REINFORCEMENT THROUGH
TWO TYPES VARIABLE DURATION ON THE MODIFICATION AND
MAINTENANCE OF THE WORKING BEHAVIOR OF
RETARDED CHILDREN

Miss Amarakul Inochanon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนสองแบบต่อ
การปรับกับการคงอยู่ของพฤติกรรมในการทำงานของเต๊กปัญญาอ่อน

โดย นางสาว อมรากุล อินโชนานนท์

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสรัช โปธิแก้ว)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจนา โกศลพิศิษฐ์กุล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนสองแบบต่อ
การปรับกับการคงอยู่ของพฤติกรรมในการทำงานของเด็กปัญญาอ่อน

ชื่อนิสิต นางสาว อมรากุล อินโชนานท์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนสองแบบ คือ การเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบคงที่ และการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบเพิ่มขึ้น ต่อการปรับกับการคงอยู่ของพฤติกรรมในการทำงานของเด็กปัญญาอ่อนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนปัญญาวุฒิกิจ จำนวน 6 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง A และกลุ่มทดลอง B กลุ่มทดลอง A ใช้การทดลองแบบ ABCF จะได้รับการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบคงที่ต่อพฤติกรรมการทำงานในห้องเรียน และกลุ่มทดลอง B ใช้การทดลองแบบ ABCF จะได้รับการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบเพิ่มขึ้นต่อพฤติกรรมการทำงานในห้องเรียน เก็บข้อมูลจากการสังเกต และบันทึกช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง จากนั้นนำค่าร้อยละของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พร้อมทั้งทดสอบความแตกต่างของค่าร้อยละของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนกลุ่มทดลอง A และกลุ่มทดลอง B ทั้ง 4 ระยะ (ระยะ A, B, C, (C') และ F) โดยทดสอบค่าที (T-TEST) และวิเคราะห์ระดับแนวโน้มของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานในแต่ละระยะโดยใช้ THE SPLIT-MIDDLE TECHNIQUE ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบคงที่และแบบเพิ่มขึ้นมีจำนวนช่วงเวลาเฉลี่ยของการแสดงพฤติกรรมการทำงานสูงขึ้นและนักเรียนในกลุ่มทดลอง

A ที่ได้รับการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบคงที่มีจำนวนช่วงเวลาเฉลี่ยของการแสดงพฤติกรรมการทำงานไม่แตกต่างจากนักเรียนในกลุ่มทดลอง B ที่ได้รับการเสริมแรงตามระยะเวลาแปรปรวนแบบเพิ่มขึ้น แต่นักเรียนในกลุ่มทดลอง B เกิดพฤติกรรมการทำงานคงอยู่ได้นานกว่ากลุ่มทดลอง A อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of The Effects of Reinforcement Through
Two Types Variable Duration on The Modification and
Maintenance of The Working Behavior of Retarded
Children

Name Miss Amarakul Inochanon

Thesis Advisor Assistant Professor Sompoch Iamsupasit, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare the effects of reinforcement through two types of variable duration, constant variable duration and increasing variable duration on the modification and maintenance of the working behavior of retarded children. The subjects were six students from Prathom Suksa 1/1 at Panyawuthikorn school. The students were randomly assigned to two groups: group A given the ABCF experimental design and group B given the ABCF experimental design. Group A was given reinforcement through constant variable duration and group B was given reinforcement through increasing variable duration. Data on working behavior were collected through observation and recording; inter-observer reliability (IOR) was 94.75-100. Data were analyzed through means (\bar{X}), standard deviations (SD), t-tests and the split-middle technique for four phases (phase A, B, C(C') and F). Findings show that the working behavior of group A and group B increased. The working behavior of

group A treated with constant variable duration was not statistically significant from that of group B treated with increasing variable duration. Group B maintained a working behavior longer than group A, significant at the .05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความสำนึกในพระคุณของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ผู้ให้คำแนะนำสั่งสอนในด้านวิชาการศึกษา การทำงาน ตลอดจนความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และเกิดแรงจูงใจที่จะทำวิจัยในเรื่องนี้ และจากความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้ให้ข้อมูลอันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา โกศลพิศิษฐ์กุล ผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญาวุฒิกร คุณนิภาพร ปวนสุรินทร์ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 รวมทั้งคณะครูอาจารย์ของโรงเรียนทุกท่าน ตลอดจนผู้ช่วยรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย อันประกอบไปด้วย คุณมณฑิชา อินโชนานนท์ คุณประวิทย์ เพ็ญจันทร์ คุณสมศักดิ์ เสาศิริ และยังได้รับการชี้แนะจากอาจารย์จิ้น แบริ และคุณศักดิ์ชาย อินโชนานนท์ ในด้านภาษา จึงทำให้งานการวิจัยนี้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ผู้ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในทุกด้าน จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตจนถึงปัจจุบัน

อมรากุล อินโชนานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
ปัญหาในการวิจัย	40
ตัวแปรในการวิจัย	41
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	41
สมมติฐานการวิจัย	41
ขอบเขตการวิจัย	41
คำจำกัดความในการวิจัย	42
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	43
2 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	44
กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
แบบการทดลอง	45
วิธีดำเนินการวิจัย	51

สารบัญ (ต่อ)

การวิเคราะห์ข้อมูล	53
การเสนอผลการวิจัย	54
3 ผลการวิจัย	55
4 การอภิปรายผลการวิจัย	75
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	95
ประวัติผู้วิจัย	111

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงค่าร้อยละของจำนวนช่วงเวลาเฉลี่ยของการแสดงพฤติกรรม การทำงานของนักเรียนในกลุ่มทดลอง A จำนวน 3 คน ในแต่ละระยะ ของการทดลอง (จากช่วงเวลาทั้งหมด 40 ช่วง)	56
2 ตารางแสดงค่าร้อยละของจำนวนช่วงเวลาเฉลี่ยของการแสดงพฤติกรรม การทำงานของนักเรียนในกลุ่มทดลอง B จำนวน 3 คน ในแต่ละระยะ ของการทดลอง(จากช่วงเวลาทั้งหมด 40 ช่วง)	58
3 ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D) ของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานในแต่ละระยะ ของกลุ่มทดลอง A และกลุ่มทดลอง B และผลจากการทดสอบค่าที่ (T-TEST independent)	61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กราฟแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง A และกลุ่มทดลอง B	60
2 กราฟแสดงการวิเคราะห์แนวโน้มและระดับของการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานในแต่ละระยะของนักเรียนในกลุ่มทดลอง A	63
3 กราฟแสดงการวิเคราะห์แนวโน้มและระดับของการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานในแต่ละระยะของนักเรียนในกลุ่มทดลอง B	65
4 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง A ในระยะ A ระยะ B ระยะ C และระยะ F	67
5 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง A ในระยะ A ระยะ B ระยะ C และระยะ F	68
6 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง A ในระยะ A ระยะ B ระยะ C และระยะ F	69
7 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง B ในระยะ A ระยะ B ระยะ C' และระยะ F	71

- 8 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงาน
ของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง B ในระยะ A ระยะ B
ระยะ C' และระยะ F 72
- 9 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมการทำงาน
ของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง B ในระยะ A ระยะ B
ระยะ C' และระยะ F 73

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย